

Monumentnummer*: 520980

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 24 november 2003
Kadaster deel/nr 82757/47

Woonplaats* Nieuwe Pekela
Gemeente* Pekela
Provincie* Groningen

Kadastrale gemeente* Nieuwe Pekela
Sectie* H
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 783

Omschrijving**

Omschrijving

HOUTZAGERIJ, opgetrokken omstreeks 1888 in hout en rode baksteen (Ambachtelijk-traditionele stijl). Het hoofdgebouw bestaat uit een houten rechthoekige ruimte op bakstenen stiepen met bredere voet. Aan de zuidwestzijde een aankapping opgetrokken in een roodbruine baksteen. Aan de noordoostzijde een restant van een uitbouw uit 1916, opgetrokken in rode baksteen (valt buiten de bescherming).

Het hoofdgebouw heeft een zadeldak, gedekt met (vernieuwde) cementpannen, en strakke windveren. In de voorzijde (zuidoost) drie paar openslaande houten schuurdeuren onder drie ijzeren twaalfruits bovenlichten; in de top vier ijzeren roosvensters variërend van grootte. Op de gevel een houten plankje met "Nooit-Gedacht" er op geschilderd.

Aan de zuidwestzijde een houten vierruits venster en de aankapping. In de aankapping aan de zuidoostzijde twee dubbele getoogde ijzeren vensters met roedenverdeling; aan de zuidwestzijde een paar openslaande schuurdeuren, vijf staande getoogde ijzeren zesruits vensters, een getoogd ijzeren schuurvenster en een liggende, met hout dichtgezette vensteropening onder rollaag; aan de noordwestzijde een ijzeren roosvenster.

De achtergevel (noordwest) heeft drie paar openslaande schuurdeuren (waarvan één paar later is dichtgezet) onder drie drieruits bovenlichten en twee ijzeren roosvensters; in de middelste ruimte tussen de stiepen een houten deur; de overige ruimtes tussen de stiepen zijn later dichtgemetseld.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

In de noordoostgevel een paar openslaande schuurdeuren en in het deel waar de uitbouw tegenaan was gebouwd twee onder de dakgoot geplaatste liggende vensters en een paar openslaande deuren. In de gemetselde onderbouw twee houten deuren, zes getoogde kleine ijzeren vierruits vensters en een gevelsteen met daarop "H.P.G. 1875". In het INTERIEUR zijn onder meer van belang: in de ruimte onder de houtzagerij een stoomketel van de Veendammer Machinefabriek J. ten Horn Veendam, ingebouwd in een gemetselde bak van rode baksteen met gevelbanden van gele baksteen; een stoomketel vervaardigd bij Th. Holthuis, Fabriek van stoom en andere werktuigen Veendam, geplaatst op een gemetselde basis. In de houtzagerijruimte een grote raamzaag, een vierzijdige schaafmachine, een conische cirkelzaag (J & A Jensen og Dahl, Christiana), een kleine raamzaag en een rails voor lorries.

Waardering

Houtzagerij van algemeen belang vanwege cultuurhistorische waarde

- als voorbeeld van een houtzagerij uit 1875
- als herinnering aan de bloeiende scheepvaart en houtindustrie in de Veenkoloniën
- vanwege de grotendeels nog aanwezige machinerieën
- vanwege de functionele relatie met de andere onderdelen van het complex
- vanwege de vrij hoge mate van gaafheid
- vanwege de typologische zeldzaamheid in de provincie Groningen

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Nijverheid

Functie

Houtzagerij